

CVTI SR sa zapojilo do Týždňa otvoreného prístupu webinárom i národným workshopom

Týždeň otvoreného prístupu už tradične patrí širšej diskusii o problematike takzvaného Open Access.

Otvorený prístup (Open Access) možno definovať, ako poskytovanie on-line prístupu k vedeckým informáciám pre používateľa bezplatne a neobmedzene. Jeho podporou sa zaoberá viacero národných i medzinárodných iniciatív.

Centrum vedecko-technických informácií SR aktívne rieši úlohy spojené s pozíciou Národného referenčného bodu pre Open Access politiku Európskej komisie na Slovensku. Počas Týždňa otvoreného prístupu pripravilo webinár a národný workshop.

Počas Týždňa otvoreného prístupu zorganizovalo Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR), 22. 10. 2019, webinár „**Otvorený prístup je tu pre vás.**“

Zuzana Stožická z Odboru podpory otvorenej vedy a výskumu CVTI SR, predstavila pri tejto príležitosti základy otvorenej vedy, jej históriu či špecifiká vedeckého publikovania. Priblížila výhody otvorenej vedy a možnosti, ako sa stať jej súčasťou.

O dva dni neskôr, 24. 10. 2019, sa v priestoroch CVTI SR konal národný **OpenAIRE workshop – Open Access: jeho príležitosti a výzvy.** O výzvach a príležitostiach otvoreného prístupu prišlo diskutovať približne 60 účastníkov. Formálny program doplnila i menej formálna hra. Základy otvorenej vedy prostredníctvom nej spoznalo približne 11 „hráčov.“

Sériu odborných prezentácií otvorila **Skarlet Ondrejčáková** z Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Vo svojej prednáške „**Cez otvorené vládnutie k vede otvorenej pre všetkých**“ zhrnula Akčné plány OGP 2015, 2017 – 2019 a predstavila nový akčný plán na roky 2019 – 2021. Zamerala sa tiež na výzvy, ktoré odbornej verejnosti z akčných plánov vyplývajú.

Nový rámcový program Horizont Europe, predstavila **Viera Petrášová** z CVTI SR. Pôsobí ako Národný kontaktný bod pre program EÚ Horizont 2020. Pozornosť upriamila na potrebu otvorených dát, Európsky Open Science Cloud a 3 dôležité piliere – otvorenú vedu, otvorené inovácie a otvorenosť svetu.

Ján Gondol' pôsobí ako nezávislý expert. Vo svojej prednáške „**Otvorené dáta v kontexte otvorenej vedy**“ sa zameral na dôležitosť otvorených dát a otvorených formátov. Na príklade Katie Bouman z CERN-u demonštroval, ako vytvorí obrázok čiernej diery bez teleskopu, veľkého ako jedna celá planéta. Na príklade výsledkov vyhľadávania slova 'biorezonancia' ukázal, ako je dôležité zdieľať odborné články otvoreným prístupom.

Oficiálny program workshopu uzavrela opäť Zuzana Stožická z CVTI SR. Tentokrát sa venovala občianskej vede. Uviedla, čomu sa zväčša projekty občianskej vedy venujú. Spomenula jej úskalia a prínosy, ale aj jej gamifikáciu. Predstavila i projekty občianskej vedy na Slovensku a ich význam.

Týždeň otvoreného prístupu sa konal v dňoch 21. – 27. októbra 2019.

<https://openaccess.cvtisr.sk/>

Mgr. Silvia Horáková

silvia.horakova@cvtisr.sk

(Centrum vedecko-technických informácií SR)